

[P. N. Petersen (Røje).]

vi statsregnskaberne efter befrielsen i 1945, ser vi, at de samlede udgifter til militærvæsenet på §§ 22 og 23 udgjorde 159 mill. kr. i finansåret 1945—46, i finansåret 1946—47 var de samlede udgifter 210 mill. kr., og i året 1947—48 udgjorde beløbet 304 mill. kr., det vil sige, at der i de første 3 år efter befrielsen er aflagt regnskab for 675 mill. kr. til militærvæsenet. Så kommer dertil indværende regnskabsår, hvoraf der nu kun er et kvartal tilbage, og i hvilket man ifølge finansloven må regne med en udgift på 309 mill. kr. Det vil med andre ord sige, at der fra befrielsen i 1945 til udgangen af marts måned er anvendt 980 mill. kr. plus en til lægsbevilling. Rundt regnet en milliard kroner er altså siden befrielsen anvendt ifølge bemyndigelseslove for forsvarsministeren, og selvom disse love forudsætter finansudvalgets tilslutning til indkøb af materiel, er en sådan fremgangsmåde ikke holdbar i det lange løb og har ikke været det længe.

Nu vi er inde i den kedelige skure, at loven af 1937 stadig er gældende, når den ikke fraviges i henhold til bemyndigelsesloven. Loven af 1937 var efter den tids forhold en god lov, selvom hæren efter vor opfattelse var mere omfattende, end vi kunne have ønsket det, hvad vi tidligere havde stillet forslag om; men selvom det var en forholdsvis god lov på det tidspunkt, virker den allerede temmelig antikveret, fordi vi i mellemtiden har oplevet den største katastrofe, som verden har set. Det ene med det andet gør, at vi efter befrielsen i 1945 burde have koncentreret bestræbelserne om en midlertidig ordning, der skulle gælde, indtil vi i forståelse med sikkerhedsrådet kunne tilvejebringe en varig ordning. Men vi fik ingen midlertidig militærordning, vi fik en hjemmeværnsordning. Jeg behøver ikke at sige noget ufordelagtigt om hjemmeværnsordningen, for det er der nok til alligevel, og der bliver flere, når denne besynderlige ordning er nået til at kunne udfolde sig i hele sin pragt. Da den højtærede forsvarsminister i begyndelsen af marts måned i år fremsatte forslaget til den bemyndigelseslov, der udløber nu med årets udgang, var han opfyldt af en klædelig optimisme, hvad han også indrømmede nu i sin forelæggelsestale.

Loven skulle kun gælde til dette tidspunkt, da det — som ministeren også oplyste nu — var meningen at gennemføre en midlertidig ordning i løbet af sommeren; så kunne vi atter få en normal lovgivning på dette område.

Nu ser vi altså resultatet. Jeg vil ikke noget øjeblik underkende ministerens redbonne vilje i så henseende, men forholdenes magt har altså været stærkere end ministerens. Derimod vil jeg ikke nægte, at jeg føler mig utryk ved den vending, sagen har taget, når jeg tænker på den udstrakte bemyndigelse, der her er tale om, hvordan ministeren kan træffe bestemmelse om det antal værnepligtige, der skal uddannes, om tjenestetidens længde og om eventuelle genindkaldelser, ligesom han kan tilvejebringe forsyninger af uniformer, udrustning, materiel, køretøjer, våben og ammunition, inventar og meget andet — det er i virkeligheden en bemyndigelse, der batter noget.

Jeg har med forundring læst en udtalelse af den højtærede forsvarsminister under behandlingen i det andet høje ting — jeg anmoder om den højtærede formands tilladelse til at citere nogle få linier; det er fra folketingstidende sp. 1500, hvor ministeren i relation til de forhandlinger, der foregår i den af de skandinaviske lande nedsatte komité, bl. a. siger, at disse forhandlinger kan

„tage så megen tid, at det vil være forbundet med måske uovervindelige vanskeligheder for en dansk regering allerede til foråret at have alle planer vedrørende den nye forsvarsordning udarbejdet. Men selv om dette måtte ske, betyder det ingenlunde, at man derved vil være afskåret fra et væsentligt genopbygningsarbejde for vort forsvars vedkommende.“

Man fristes uvilkårligt til at spørge: Hvad er meningen? Hvordan kan ministeren foretage et væsentligt genopbygningsarbejde for vort forsvars vedkommende uden at have en plan at gå efter, uden at kende selve målet for vort forsvar? Hvad er det for kræfter, der skal være bestemmende for denne genopbygning, inden forsvarscommissionen og rigsdagen har talt, og inden de nordiske forhandlinger er afsluttet? Jeg nærer ingen tvivl om, at den højtærede forsvarsminister virkelig